

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 20/2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 29 de gener de 2024 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 20/2023

ASSUMPTE

Escrit de queixa presentat per l'exdirector de Catalunya Ràdio, Saül Gordillo, en relació a unes declaracions emeses al programa 'El matí de Catalunya Ràdio' on el director de l'espai, Ricard Ustrell, afirmava que Gordillo era client habitual d'una cocteleria de Barcelona i el presentant de la queixa assegura que la informació és una falsedat.

ANTECEDENTS O FETS

El 18 d'octubre de 2023 Saül Gordillo presenta una queixa online en referència a una informació emesa aquell mateix dia al programa 'El matí de Catalunya Ràdio'.

En el seu text, Gordillo afirma que "a la franja horària de 7 a 8 del matí (minut 47) el director i presentador, Ricard Ustrell, ha fet una afirmació en antena sobre la meva persona i la meva suposada presència en un establiment que desconec i que és rotundament FALSA". Qui presenta la queixa afirma desconèixer "els motius pels quals el director i presentador del programa més important de la ràdio pública ha fet aquesta manifestació FALSA, sense justificació informativa ni venir a tomb de res, atès el meu vincle inexistent entre la notícia de l'establiment que esmenten (on no he estat mai) i la meva persona."

I, com a prova, adjunta un enllaç on es pot escoltar el moment exacte del que considera una "falsedat", al minut 47 de l'àudio: <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/el-mati-de-catalunya-radio/el-mati-de-7-a-8-h-hora-informativa-18102023/audio/1185674/>.

Al fragment d'àudio s'hi diu que la millor cocteleria del món és a Barcelona, i en comentar-ho, el director del programa, Ricard Ustrell, afirma: "Hi anava molt el Gordillo, anava molt a aquesta cocteleria. L'exdirector de Catalunya Ràdio, sempre te'l trobaves allà, hi havia unes cortines, és un bar que té unes cortines, i allà estava"

AL·LEGACIONS

En el moment de rebre la queixa es van sol·licitar al·legacions a l'emissora Catalunya Ràdio, qui va respondre enviant un tall de veu "demanant disculpes" extret d'un fragment del programa 'El matí de Catalunya Ràdio' emès el dilluns següent a la primera emissió, és a dir, el dia 23 d'octubre.

En el fragment d'àudio facilitat per l'emissora, el director del programa, Ricard Ustrell, diu: "l'altre dia vam parlar d'una cocteleria que vaig dir que hi anava sempre un exdirector (...) i em vaig confondre, no era un exdirector, era el director actual (...)".

PONÈNCIA

Els criteris del Codi Deontològic que les afirmacions emeses el dimecres 18 d'octubre al programa 'El matí de Catalunya Ràdio' podrien estar vulnerant són el Primer (Informar de forma acurada i precisa), el Segon (Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament), el Tercer (Rectificar les informacions incorrectes) i el Novè (Respectar el dret a la privacitat).

En el fragment de veu que centra la present ponència, s'hi afirma amb noms i cognoms que Saül Gordillo, qui va ser director de Catalunya Ràdio, i en relació a una cocteleria de Barcelona que també s'anomena i s'identifica clarament, "sempre te'l trobaves allà, hi havia unes cortines, és un bar que té unes cortines, i allà estava".

El comentari de 14 segons de durada que fa Ricard Ustrell, director d'El matí de Catalunya Ràdio, vulnera clarament el primer criteri del Codi Deontològic, on s'hi recull que "El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets." Les paraules d'Ustrell són una afirmació sense fonament, emeses en un espai pretesament informatiu, i contradiuen aquest primer criteri.

El mateix passa amb el Segon criteri, que recull que "*no s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades*" i amb el Novè, on s'hi afirma que "*les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables. Cal evitar les intromissions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies. Danyar de forma injustificada la dignitat dels individus de paraula o amb imatges, fins i tot més enllà de la seva mort, contravé l'ètica periodística.*"

Com a resposta a la queixa presentada per Saül Gordillo i a la demanda del Consell de la Informació de Catalunya, l'emissora aporta un comentari del mateix Ricard Ustrell "demanant disculpes" i fet cinc dies després del primer, on afirma que qui anava a la cocteleria en qüestió era "un exdirector", sense dir-ne el nom i cognom com va fer la primera vegada, i sense demanar realment disculpes sinó dient "em vaig confondre". La diferència de to entre el comentari del 18 d'octubre i el del dia 23 també és evident, de manera que es considera que, en aquest aspectes es vulnera també el Tercer criteri del Codi Deontològic, que recull "l'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies comporta fer-ho amb promptitud i amb el tractament i l'extensió proporcionats." Si Ricard Ustrell fa el comentari del dia 23 és perquè és conscient que les seves paraules del dia 18 no s'atenien a la realitat. Però el que fa, realment, no és demanar disculpes sinó una rectificació poc contundent.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

Una vegada analitzats els dos fragments d'àudio que centren la present ponència, es conclou que el primer comentari emès el dia 18 d'octubre, on el director del programa 'El matí de Catalunya Ràdio', Ricard Ustrell, afirma amb nom i cognom que l'exdirector de Catalunya Ràdio Saül Gordillo era "sempre" en una cocteleria de Barcelona, vulnera els criteris 01, 02 i 09, del Codi Deontològic de Catalunya. I que el segon comentari, on segons Catalunya Ràdio es "demanen disculpes" es vulnera el criteri 03 perquè, en realitat, no s'esmena cap informació o interpretació ja que el director del programa només afirma haver-se confós, i no demana disculpes en cap moment.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 29 de gener de 2024. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General